

UITVOERINGSPLAN 2021 SCHONE LUCHTAKKOORD

Maart 2021

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	3
	Doel provinciaal uitvoeringsplan Schone Lucht.....	3
2.	UITVOERINGSPLAN 2021	4
2.1	Thema Mobiliteit.....	4
2.2	Thema Industrie.....	5
2.3	Thema Mobiele Werktuigen	7
2.4	Thema Binnenvaart en havens	7
2.5	Thema Landbouw.....	8
2.6	Thema Houtstook	8
2.7	Thema Participatie	9
2.8	Thema Hoogblootgestelde locaties	9
3.	UITVOERING EN VOORTGANG.....	10
3.1	Gezondheidsindicator	10
3.2	Financiën.....	10
3.3	Voortgang	10

1. INLEIDING

Doel provinciaal uitvoeringsplan Schone Lucht

In 2020 heeft de provincie Noord-Holland, samen met de Rijksoverheid en een groot aantal provincies en gemeenten, het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend¹. De belangrijkste doelstelling van het SLA is het samenwerken aan een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren, waarbij wordt toegewerkt naar de advieswaarden van de World Health Organization (WHO) voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}) in 2030.

In het SLA worden maatregelen voorgesteld om de luchtkwaliteit te verbeteren voor verschillende sectoren zoals (weg)verkeer, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens. Voor de verschillende sectoren zijn themagroepen opgesteld om dit nader uit te werken en nieuwe mogelijkheden te verkennen. Daarnaast zijn binnen het SLA themagroepen opgericht die zich bezighouden met een bepaald aandachtsgebied voor luchtkwaliteit, bijvoorbeeld hoogblootgestelde locaties, participatie en internationale samenwerking. Voor de provincie zijn met name de sectorale themagroepen industrie, mobiliteit en mobiele werktuigen van belang, omdat zich hier voor de provincie de grootste mogelijkheden tot emissiereductie voordoen. Daarnaast heeft de provincie zitting genomen in de themagroepen voor hoogblootgestelde locaties, participatie, monitoring, regionale samenwerking en internationaal luchtbeleid.

Koppeling met het programma gezonde leefomgeving

Het uitvoeringsplan van het SLA maakt onderdeel uit van het programma Gezonde Leefomgeving voor het onderwerp luchtkwaliteit, met daarin de 4 sporenaanpak:

- Spoor 1: Reguleren
- Spoor 2: Onderzoek en monitoring
- Spoor 3: Maatregelen
- Spoor 4: Afwegingsmethodiek

De ambitie vanuit het programma Gezonde Leefomgeving en de 4-sporenaanpak is ook terug te vinden in het uitvoeringsplan voor het SLA. Hiermee zijn het uitvoeringsplan SLA en het programma Gezonde Leefomgeving met elkaar verbonden en kunnen deze elkaar ondersteunen, verder aanvullen en versterken.

¹ In de GS-vergadering van 17 december 2019 (kenmerk 1310610/1310640) is door Gedeputeerde Staten besloten om als provincie het SLA aan te gaan

2. UITVOERINGSPLAN 2021

De ondertekenaars van het SLA hebben met elkaar afgesproken om, op basis van hun eigen taken en bevoegdheden, zich in te zetten voor uitvoering van maatregelen binnen de in het SLA genoemde thema's en sectoren. Iedere deelnemer, dus ook de provincie Noord-Holland, dient in een jaarlijks uitvoeringsplan de maatregelen per thema en/of sector verder uit te werken. Het voorliggende Uitvoeringsplan 2021 betreft het eerste uitvoeringsplan dat de provincie opstelt in het kader van het SLA.

Ten behoeve van de overzichtelijkheid en als voorbereidende stap voor de toekomstige monitoring heeft de Rijksoverheid een format voor een decentraal uitvoeringsplan in de vorm van een Excel-overzicht beschikbaar gesteld. Het streven is dat iedere deelnemende provincie of gemeente het ingevulde format uiterlijk in maart 2021 indient bij het Rijk. In de bijlage is het ingevulde format voor de provincie Noord-Holland opgenomen dat wordt ingediend bij het Rijk.

In het navolgende is per thema en/of sector de inzet van de provincie weergegeven.

2.1 Thema Mobiliteit

Het wegverkeer is een aanzienlijk bron voor emissie van NO₂ en fijnstof naar de lucht. De aanpak onder het SLA richt zich er voornamelijk op om de inzet van (oude) dieselmotoren te verminderen en schonere alternatieven te stimuleren. Maatregelen uit het Klimaatakkoord, waaronder elektrificatie, lokaal beleid voor het stimuleren van schone en actieve mobiliteit, schoon openbaar vervoer, duurzame logistiek en een slimme ruimtelijke inrichting leveren een belangrijke bijdrage aan schone lucht en gezondheidswinst, vooral op de langere termijn. Daarnaast zet de Rijksoverheid in op een verdere aanscherping van de Europese emissie-eisen voor voertuigen en een verdere verbetering van de monitoring en het toezicht in Nederland.

Inzet van provincie: verbinden en verschonen via maatregelen M.1.D, M.2A.D, M.3.D, M.4.D

De inzet van de provincie voor mobiliteit richt zich met name op verbinden en verschonen. Het verbinden in de eigen organisatie, maar ook in de regio. Het verschonen via de eigen inkoop en vanuit de rol als opdrachtverlener. Daarnaast wordt ingezet op kennisdeling. Hieronder wordt hier nader op ingegaan.

Verbinden

Maatregelen waar de provincie in het eerste jaar met name op inzet zijn gericht op een goede integratie van de SLA-doelstellingen met de relevante verkeers- en vervoersplannen van de provincie (maatregel M.1.D, M.3.D). Met de sector Mobiliteit is afgestemd dat onder andere binnen de volgende programma's de gezondheidsdoelen van het SLA worden opgenomen: Perspectief Agenda Mobiliteit, Smart Mobility, Fiets, Investeringsstrategie Noord-Hollandse infrastructuur (iNHi), Regionale Mobiliteits Plannen (RMP) en Verkeersveiligheid, OV, Agenda Slimme en Schone Logistiek, De Kop Werkt, Hoogwaardige OV-projecten, infraprojecten zoals Kruiswegcorridor. De koppeling met andere beleidsdossiers is ook een belangrijk doel vanuit het programma Gezonde leefomgeving. Het beleidsdossier mobiliteit is één van deze dossiers waar door middel van maatregelen voor luchtkwaliteit gezondheidswinst te behalen valt voor de leefomgeving.

Daarnaast wordt vanaf 2021 bij diverse RMP-sessies die de provincie verzorgt, door middel van inspiratiesessies stilgestaan bij het belang van een gezonde leefomgeving en het aandeel van een schone lucht daarin. Dit volgt uit het programma Gezonde Leefomgeving, spoor 3 maatregelen, waarbij de provincie investeert in communicatie en voorlichting op het gebied van de gezonde leefomgeving. Daarnaast is in MRA verband een onderzoek gestart naar

koolstofdioxide (CO₂) besparende mobiliteitsmaatregelen, waarin ook de effecten op fijnstof en stikstofdioxide (NO₂) worden meegenomen.

Verschon

Wat betreft de eigen bedrijfsvoering geeft de provincie het goede voorbeeld: bij nieuwe raamovereenkomsten, zoals leaseovereenkomsten voor eigen voertuigen, worden eisen gesteld aan de leverancier met betrekking tot duurzaamheid (M.2A.D). Hierbij is een prestatieverplichting opgenomen. Dit moet ertoe leiden dat het eigen vervoer vanaf 2024 95% elektrisch/waterstof is en vanaf 2027 100% elektrisch/waterstof.

Daarnaast heeft de provincie 4 patrouilleschepen, waarvan tot 2027 twee worden afgestoten en 2 worden vervangen door elektrische schepen. Verder heeft de provincie zelf op dit moment geen materieel. Dit wordt altijd ingehuurd middels de aannemende contractpartijen.

Vanuit haar rol als opdrachtgever streeft de provincie ernaar om de inzet van duurzaam materieel bij bouw en verbouw van infrastructurele werken verder uit te breiden. Hierbij is de provincie afhankelijk van de aannemende contractpartijen. Om de inzet van duurzaam materieel bij infrastructurele werken te bevorderen, participeert de provincie in de landelijke buyergroup Zero Emissie bouwplaats (PIANOo). Een mogelijke rem op de transitie naar schoner materieel is het feit dat marktpartijen (de aannemende contractpartijen) niet altijd meteen 0-emissie materieel kunnen inzetten, omdat dit materieel nog maar beperkt beschikbaar is. De marktpartijen investeren zelf ook actief in schoner materieel. Vanwege afschrijftermijnen van het bestaande materieel en kosten voor bijvoorbeeld elektrificatie (elektrisch materieel is veelal duurder dan de dieseluitvoering) is daar tijd voor nodig. Een opkoopregeling voor oude dieselveertuigen vanuit het Rijk kan ertoe bijdragen om deze transitie te versnellen. Het verstrekken van subsidies om sneller te verschonen lijkt lastig omdat dit vaak op het bezwaar van ongeoorloofde staatssteun lijkt te stuiten.

Ook voor de OV-concessies zijn binnen de lopende en recentelijk afgesloten overeenkomsten al verregaande afspraken gemaakt om te komen tot 0-emissie. Bij de OV-concessies is afgesproken dat vanaf 2025 alle nieuwe bussen 0-emissie zullen zijn en vanaf 2030 alle bussen 0-emissie. Concreet betekent dit dat de provincie bij de volgende aanbesteding een volledig emissie-vrije concessie zal uitvragen. Momenteel rijden er in een deel van onze concessies al emissievrije bussen.

Vanuit het iNHi werkt de provincie Noord-Holland aan de ontwikkeling van een indicator voor gezondheidsoverlast voor de leefomgeving door het wegverkeer over provinciale wegen. De hierbij opgedane kennis zal worden ingebracht bij de verkenning die de verschillende SLA partijen in de toekomst gaan uitvoeren om de negatieve gezondheidseffecten van luchtemissies door verkeer in kaart te brengen bij effectstudies van grotere infrastructurele projecten (maatregel M.4.D).

2.2 Thema Industrie

In het SLA zijn maatregelen opgenomen voor de industrie. Sommige van deze maatregelen worden uitgevoerd door provincies en gemeenten omdat zij bevoegd gezag zijn, voor andere maatregelen is het Rijk verantwoordelijk. De inzet van de provincie op dit thema is vooral gericht op strenger vergunnen en versterking van toezicht en handhaving. Wij zijn ambtelijk voorzitter van de themagroep Industrie onder het SLA.

Inzet van provincie: strenger vergunnen via maatregelen I.1.D, I.2.D en I.4.D

In 2019 en 2020 is een verkenning pilot industrie uitgevoerd door het Rijk. Doel van de verkenning was om een beter beeld te verkrijgen van hoe streng op dit moment wordt vergund en waar de behoefte lag voor provincies en gemeenten. Dit heeft geresulteerd in vier aanbevelingen:

1. Op best beschikbare technieken (BBT)-niveau vergunnen verankeren in provinciaal en gemeentelijk beleid;
2. BBT-kennis en -ervaring opbouwen en beschikbaar stellen;
3. Nadere juridische verkenning om 'scherp vergunnen' goed op te kunnen nemen in het juridisch spoor;
4. Casussen "vrijwillige" reductie opsporen en daarvan leren.

De inzet van de provincie zal zich, ook in 2021, met name richten op de onderdelen 1, 2 en 3 die het op BBT-niveau vergunnen in de praktijk faciliteren.

Door de themagroep Industrie is een (concept) modeltekst ten behoeve van strenger vergunnen voor het VTH-beleid opgesteld. De themagroep doet een juridische verkenning naar de mogelijkheden voor strenger vergunnen binnen de wettelijke kaders. Indien daaruit volgt dat voor de modeltekst voldoende borging is om het strenger vergunnen in beleid te verankeren, zal de provincie dit opnemen in de beleidsnota VTH per 2022.

Het strenger vergunnen is ook een onderdeel van het programma Gezonde Leefomgeving spoor 1 reguleren en het programma Tata Steel 2020-2050. De ambitie is om de gezondheidsaspecten zwaarder te laten meewegen in de vergunningverlening en het toezicht en ook scherper te vergunnen.

Onderdeel 4 is bedoeld om te leren van casussen waar men verder ging dan de wettelijk verplichte emissiereductie. Om verder te kunnen gaan dan de wettelijke verplichting heeft de provincie ter stimulering de Uitvoeringsregeling subsidie gezonde leefomgeving complexe industrie Noord-Holland 2021 opengesteld. Deze heeft onder andere tot doel om de complexe industrie te stimuleren tot het nemen van innovatieve (vrijwillige) maatregelen waardoor onder andere de luchtkwaliteit verbetert. Ook in het programma Tata Steel is een vrijwillig spoor (bovenwettelijke maatregelen) opgenomen om de emissies verder te reduceren.

Inzet van provincie: sterkere toezicht en handhaving via maatregel I.3.D

In 2021 wordt door de themagroep Industrie tevens nagegaan in hoeverre een betere handhaving kan leiden tot minder emissie van schadelijke stoffen naar de lucht. Als daar belangrijke kansen uit volgen, zal de provincie daar in de navolgende jaren uitvoering aan geven. Het versterken van de toezicht en handhaving is overigens al ingezet; in het programma Tata Steel 2020-2050 is opgenomen dat ook wordt ingezet op emissie reductie naar de lucht, als onderdeel van spoor 1 reguleren onder het programma Gezonde Leefomgeving.

Het proces van scherp vergunnen en eventueel het aanscherpen van handhaving is een continuproces gedurende de looptijd van het SLA tot 2030. Voorbereidende activiteiten zullen in de komende 2 tot 4 jaar worden uitgevoerd binnen de themagroep Industrie, waarin de provincie actief deelneemt. De maatregelen die daaruit voortkomen vallen onder spoor 1 reguleren van het programma Gezonde Leefomgeving en het programma Tata Steel 2020-2050 en zullen door de provincie worden geïmplementeerd.

2.3 Thema Mobiele Werktuigen

Mobiele werktuigen zoals bouwmachines, heftrucks en aggregaten kunnen, ondanks hun beperkte aantal, een relevante bron van luchtverontreiniging vormen. Doel is om de transitie naar 0-emissie mobiele werktuigen te versnellen. De te nemen maatregelen komen met name voort vanuit de rol van de provincie als opdrachtgever naar contractpartijen en vanuit haar VTH-taken als bevoegd gezag voor provinciale inrichtingen. Evenals bij het wegverkeer zijn de Europese emissie-eisen van groot belang voor de afname van de emissies van mobiele werktuigen.

Inzet van provincie: transitie naar schonere mobiele werktuigen via maatregelen NRMM.4.D, NRMM.5.D en M.2B.D

Gedurende het eerste jaar van het SLA zijn de inspanningen op dit thema er voornamelijk op gericht om, vanuit de rol als opdrachtgever bij aanbestedingen van (bouw)projecten, emissie-eisen op te nemen die gericht zijn op het terugdringen van luchtvervuilende emissies van het ingezette materieel. Deze aanbestedingscriteria komen minimaal overeen met de emissie-eisen van de Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)-criteria zoals gepubliceerd op de PIANOo-website.

Daarnaast zet de provincie in op het zoveel mogelijk verschonen van het materieel bij inrichtingen waar het bevoegd gezag is, bijvoorbeeld door het uitfasen van dieselmotoren en bevorderen van inzet van schoner materieel. Dit loopt via het VTH-spoor en is onderdeel van spoor 1 reguleren vanuit het programma Gezonde Leefomgeving.

Opgemerkt wordt dat de verschoning van materieel vooralsnog alleen opgepakt kan worden via het stimulerende spoor en (nog) geen onderdeel kan zijn van de vergunningvoorschriften, omdat het wettelijk instrumentarium hier op dit moment nog niet toereikend voor is. Mogelijk kan bij bedrijfsuitbreiding of nieuwe vestigingen, de regelgeving voor de thema's Stikstof en Geluid wel mogelijkheden bieden. Echter, dit zal van geval van tot geval verschillen en betreft geen generieke 'uitrol van de verschoning'.

2.4 Thema Binnenvaart en havens

Rondom vaarwegen kan de luchtkwaliteit aanzienlijk minder zijn. De transitie naar 0-emissie binnenvaart, walstroom en schonere motoren en brandstoffen leveren de belangrijkste gezondheidswinst. Een belangrijk deel van de verbetering van de luchtkwaliteit wordt gerealiseerd door de activiteiten van partijen uit de Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens. Provincie Noord-Holland heeft deze Green Deal eveneens ondertekend.

In het SLA is opgenomen dat de maatregelen voor binnenvaart met name van toepassing zijn voor partijen die substantiële scheep- en binnenvaart faciliteiten hebben. Dit is voor provincie Noord-Holland minder van belang aangezien de provinciale organisatie zelf geen (binnen)havens heeft, maar wel kades en/of aanlegvoorzieningen. Als medeondertekenaar van de Green Deal én vanuit de gedachte dat alle luchtkwaliteitsverbetering winst is, acht de provincie het toch zinvol om te onderzoeken welke luchtkwaliteitsmaatregelen wij voor dit thema kunnen meenemen.

Inzet van provincie: verschonen (maatregel S.2A.D) en detecteren

Provincie Noord-Holland heeft een beperkt aantal openbare ligplaatsen, waar op dit moment nog geen walstroomvoorzieningen aanwezig zijn. Uitgezocht wordt of het zinvol is om hier in de

toekomst walstroomvoorzieningen te plaatsen en passanten te stimuleren hier gebruik van te maken. Hier ligt een koppeling met het Actieplan Slimme en Duurzame Logistiek dat loopt vanuit het beleidsveld mobiliteit.

De provincie heeft een taak bij het baggeren en onderhoud van vaarwegen en havenbekkens. Dit werk wordt uitgevoerd via contractpartners. Nagegaan wordt of het mogelijk is emissie-eisen op te nemen ten aanzien van materieel in de uitvoeringscontracten die de provincie heeft met contractpartners.

Om emissies ten gevolge van het varend ontgassen te kunnen detecteren is binnen Noord-Holland op diverse locaties een e-nose-netwerk opgericht. Een betere handhaving kan bijdragen aan minder emissies naar de lucht en dus een verbetering van de luchtkwaliteit.

In de IJmond-regio zijn volop havenactiviteiten en havenontwikkelingen. Dit zijn echter allemaal zeehavens en deze vallen niet direct onder de reikwijdte van het SLA, dat zich primair op binnenhavens richt. Overigens is er bij de havens in de IJmond-regio wel aandacht om alles zo duurzaam mogelijk in te richten. De provincie blijft letten op eventuele kansen voor duurzaamheid in de zeehavens, als deze zich vanuit het thema binnenvaart en havens mochten aandienen.

2.5 Thema Landbouw

Landbouw is een relevante bron van luchtmissies, zeker in bepaalde delen van Nederland. Dit komt enerzijds door secundair fijn stof door de uitstoot van ammoniak en anderzijds door primair fijn stof. Primair fijn stof is vooral afkomstig van veehouderijen, met name pluimvee- en varkenshouderijen. Het aantal van deze bedrijven is in onze provincie relatief gezien gering. De emissie van ammoniak is vooral afkomstig van stallen en van bemesten. Ammoniak speelt ook een belangrijke rol bij de stikstofdepositie in natuurgebieden. De hieraan gekoppelde stikstofproblematiek wordt opgepakt vanuit een separaat beleidsspoor vanuit het Rijk en de provincie. Maatregelen vanuit het SLA die leiden tot minder emissies door landbouw kunnen een bijdrage leveren aan het tegengaan van stikstofdepositie. De meeste afspraken voor landbouw in het kader van het SLA zijn specifiek van toepassing voor gemeenten in Noord-Holland, vanuit hun verantwoordelijkheid als bevoegd gezag. Op deze afspraken kan de provincie niet sturen. In Noord-Holland zijn geen landbouwinrichtingen gelegen waarvoor provincie Noord-Holland bevoegd gezag is.

Inzet van de provincie: ontwikkelingen volgen

In de praktijk is de provincie geen bevoegd gezag voor veehouderijen, deze taken zijn belegd bij de gemeenten. De provincie volgt de ontwikkelingen rondom het SLA en dit thema via de diverse overleg-gremia waarbij dit aan de orde komt, zoals het interprovinciaal overleg (IPO)-landbouw. Daarnaast zullen wij dit punt, indien van toepassing, blijven agenderen binnen de verschillende overleggen waar wij als provincie aan deelnemen.

2.6 Thema Houtstook

Luchtvervuiling uit woningen, waaronder door houtrook, kan een aanzienlijke negatieve bijdrage leveren aan de (lokale) luchtkwaliteit. De in het SLA opgenomen maatregelen zijn met name gericht op voorlichting rondom houtstook. Hiervoor zijn met name gemeenten en/of het Rijk aan zet. De maatregelen voor de provincie liggen met name op het vlak van communiceren en stimuleren richting gemeenten.

Inzet van de provincie: communiceren en stimuleren van gemeenten

De provincie deelt actief over stookalerts via de sociaal media kanalen. De provincie geeft zelf geen voorlichting over houtrook via de provinciale website omdat dit via gemeenten en het Rijk dient te verlopen. De provincie verkent de mogelijkheden hoe de communicatie richting gemeenten verder kan worden ingericht. Daarnaast onderzoekt de provincie of bij akkoorden en plannen omtrent wonen waarbij de provincie betrokken is, zoals de Woonakkoorden of het Masterplan Wonen 2030, de gezondheidseffecten van houtstook kunnen worden meegenomen. Dit valt onder spoor 3 maatregelen vanuit het programma Gezonde Leefomgeving waarbij de provincie investeert in communicatie en voorlichting ter verbetering van de gezonde leefomgeving.

2.7 Thema Participatie

Participatietrajecten kunnen ervoor zorgen dat de samenleving meer kennis heeft en zich meer bewust is van de oorzaken en gevolgen van slechte luchtkwaliteit. Maatregelen en goede voorbeelden van de samenleving kunnen een stimulans geven aan meer mensen om actief mee te doen. Voor een complex vraagstuk als luchtkwaliteit is samenwerking tussen overheid, bewoners, bedrijven en organisaties een randvoorwaarde voor succes.

Inzet van de provincie: Hollandse Luchten

De provincie heeft het programma Hollandse Luchten opgezet, wat een onderdeel is van het programma Gezonde Leefomgeving onder spoor 2 onderzoek en monitoring. In het programma worden burgers betrokken bij het verzamelen van data in hun eigen omgeving. Hollandse Luchten maakt hierbij gebruik van experimentele technologie en onderzoekt de waarde van nieuwe sensortechnologie voor inwoners van Noord-Holland. De provincie onderzoekt op welke wijze het project Hollandse Luchten verder kan worden uitgerold binnen het eigen grondgebied en hoe de opgedane kennis en expertise kan worden gedeeld met de andere deelnemers van het SLA.

2.8 Thema Hoogblootgestelde locaties

In het SLA is afgesproken dat een aanpak voor hoogblootgestelde locaties wordt uitgewerkt. In 2020 is het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), in opdracht van het Rijk, gestart met een eerste analyse van hoogblootgestelde gebieden in Nederland. Gekeken wordt naar gebieden waar de gezondheidsschade van zowel NO₂ als fijnstof relatief hoog is. Ook wordt gekeken naar gebieden waar de luchtvervuiling bij bestaand beleid in 2030 nog hoger is dan de WHO- advieswaarden. Het kan gaan om binnenstedelijke gebieden met veel verkeer, gebieden met hoge blootstelling vanuit de landbouw, vanuit scheepvaart, houtstook of industrie. Vaak gaat het om gebieden waar verschillende bronnen samenkomen.

In 2021 werkt de themagroep Hoogblootgestelde Locaties, waarin ook de provincie zitting heeft, een nadere analyse uit om te komen tot objectieve criteria op basis waarvan hoogblootgestelde locaties kunnen worden geïdentificeerd. Op basis van deze criteria kunnen de SLA-deelnemers vervolgens met elkaar komen tot een selectie van gebieden die kunnen worden opgepakt in de vorm van een pilotproject Hoogblootgestelde Locaties. Voor deze geselecteerde gebieden kunnen SLA-deelnemers afspraken maken over samenwerking in een gebiedsgerichte aanpak. De provincie heeft, samen met de IJmond-gemeenten, voorgesteld om in dit kader de IJmond-regio in aanmerking te laten komen voor een dergelijke gebiedsgerichte aanpak. In 2020 is hiertoe tevens door de IJmondbesturen en de provincie een gezamenlijk lobbybrief naar het Rijk gestuurd. In de loop van 2021 zal duidelijk moeten worden of de IJmond-regio zal worden aangewezen als pilotproject in het kader van hoogblootgestelde locaties.

3. UITVOERING EN VOORTGANG

3.1 Gezondheidsindicator

Ten minste eens in de drie jaar vindt een doorrekening van de gezondheidseffecten via de gezondheidsindicator plaats waarbij wordt gekeken of de partijen op koers liggen voor het realiseren van de doelstelling. De gezondheidsindicator is een instrument waarmee de gezondheidseffecten van het totale maatregelpakket kan worden berekend en gemonitord. De gezondheidsindicator wordt doorgerekend door het RIVM in opdracht van het Rijk.

3.2 Financiën

Er zijn geen financiële consequenties voor de uitvoering van de maatregelen voorzien. De uitvoering van maatregelen valt volledig onder lopende zaken als het programma Gezonde Leefomgeving en reguliere budgetten.

Regeling Specifieke Uitkering (SPUK) Schone Lucht Akkoord

Voor cofinanciering van maatregelen die door de deelnemers aan het SLA worden uitgevoerd heeft de Rijksoverheid voor de periode 2020 t/m 2023 in totaal maximaal € 50 mln. gereserveerd. Besteding in de vorm van Specifieke Uitkering (SPUK) zal op basis van nog nader te maken afspraken worden uitgewerkt en geprioriteerd. Uitgangspunt voor de toekenning van deze middelen is dat de betrokken provincies en gemeenten tevens een eigen bijdrage in middelen en/of uren leveren, de cofinanciering vanuit het Rijk bedraagt maximaal 50%. Daarnaast moet de maatregel zijn opgenomen in het decentrale uitvoeringsplan. Op dit moment worden in overleg met de deelnemers alle criteria vastgesteld. Naast het voldoen aan de criteria kunnen aspecten zoals kosteneffectiviteit, opschaalbaarheid bij succes, verbinding met andere opgaven (klimaat, stikstof, energie etc.) eveneens van invloed zijn. De provincie onderzoekt of het projecten kan aandragen in het kader van de SPUK Schone Lucht Akkoord.

3.3 Voortgang

Het SLA loopt door tot 2030. Dat vraagt zowel binnen het akkoord als binnen het decentrale uitvoeringsplan om flexibiliteit zodat ingespeeld kan worden op veranderende omstandigheden en nieuwe ontwikkelingen. De wereld verandert snel. Zo kunnen nieuwe effectieve maatregelen worden ontwikkeld en kunnen de inzichten in de ontwikkeling van emissies en gezondheidseffecten de komende jaren nog wijzigen. Jaarlijks monitoren de betrokken partijen daarom de voortgang van de maatregelen en identificeren zij nieuwe kansen. U wordt hier jaarlijks over geïnformeerd.